

Inleiding

De provincie Noord-Holland wil Fort Uitermeer voor een breder publiek toegankelijk en bruikbaar maken met behoud van de aanwezige natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden en het militair historische karakter. In het verlengde daarvan heeft het Recreatieschap Noord-Holland een openbare inschrijving georganiseerd, waarin het recreatieschap namens de provincie Noord-Holland ontwikkelaars uitnodigt om de herontwikkeling van Fort Uitermeer verder ter hand te nemen. De initiatiefgroep Uiteraard Uitermeer heeft van deze uitnodiging gebruik gemaakt en heeft een inrichtingsvoorstel voor het gebied opgesteld dat vervolgens door de provincie Noord-Holland is uitgekozen.

Onze motivatie om deel te nemen, ligt opgesloten in volgend gedicht van Jac. P. Tjisse

"We roeiden nu recht op Uitermeer aan, dat van hier te zien als een groot wit kasteel uit de rivierverrijst, de wallen mooi beplant met populieren, die, zooals dat bij zo'n fort gebruikelijk is, van tijd tot tijd worden gekapt en dan weer na een poosje door nieuwe vervangen. De oeverzwaluwjes, die er in de wallen nestelen, vlogen bij tientallen rondom onze sloep, kleine vogeltjes, hun kleur gelijk aan die van de aarde, waarin ze hun nestholen delven. Hier vliegen trouwens alle zwaluwen: boerenzwaluwen, die hun nest hebben onder de brug aan den ingang van de 's-Gravelandse vaart en de bruggetjes van de vestinggracht en huiszwaluwjes, die met de witte vlek op hun achterste, die hun nesten bouwen tegen het stoomgemaal van den Keverdijkschen polder."

(Uit: De Vecht, 1915)

Dat is precies datgene dat wij in 2006, negentig jaar na dato van het gedicht, nog doen: roeien op de Vecht. Iedere donderdagavond, in weer en wind, roeien wij met acht roeiers en onze stuurman in onze sloep langs Fort Uitermeer. Iedere donderdag realiseren wij ons, wat een voorrecht het is om op die plek het Fort te kunnen aanschouwen, zeker nu, na de recente consolidatie van het Fort.

Voor ons vormt het Fort steeds meer een baken in het landschap, in letterlijke en figuurlijke betekenis. Heden en verleden vloeien hier in elkaar over en vormen een belangrijke inspiratiebron om ook de toekomst van het Fort duurzaam in te richten. Het Fort, een indrukwekkend bolwerk aan de Vecht, bewaakte een belangrijke sluis die water uit de rivier vrijelijk kon laten stromen in de polders ten oosten van Weesp om zo de doorgang naar Amsterdam te bemoeilijken. Het stroomgebied van de Vecht vormde samen met de Zuiderzee in het noorden en de grote rivieren in het midden van Nederland een lastig te nemen waterrijke barrière op weg naar de Hollandse provincies. Amsterdam was met zijn zeehaven economisch zeer aantrekkelijk voor avontuurlijke krijgsheren uit het Oosten en Zuiden, maar lag achter deze waterrijke strook, "de Hollandse waterlinie", relatief veilig. En zo staat Fort Uitermeer al eeuwenlang voor de verdediging van de welvaart van Holland. Fort Uitermeer ligt aan de rand van het Naardermeer, het eerste Natuurmonument van Nederland. De vereniging Natuurmonumenten richtte met de adoptie van dit prachtige natuurgebied een nieuwe verdedigingslinie op. Ditmaal ter verdediging van het Nederlandse natuurlandschap tegen de oprukkende verstedelijking.

Fort Uitermeer is ook hier het baken en communiceert een rustige onverzettelijkheid. Gelegen aan de Vecht en de unieke Vechtplassen is Fort Uitermeer de aangewezen plek om de krachten te tonen die inwerken op dit kwetsbare waterrijke gebied. Het grote belang van de strijd om schoon water, in Vechtplassen maar ook wereldwijd, kan juist in Fort Uitermeer goed aan het publiek worden uitgelegd. Fort Uitermeer ligt goed zichtbaar en bereikbaar vanaf de prachtige

Vecht.

Over de Vecht vaar je in 20 minuten naar het station van Weesp. Met de trein ben je in 15 minuten vanaf het station Weesp op Amsterdam Centraal Station. Ook over de weg is het fort heel goed te bereiken. Ondanks de goede bereikbaarheid vanuit Amsterdam ligt Uitermeer heel vredig met uitzicht over de uitgestrekte polders die Amsterdam scheiden van het Gooi. Het Fort is een Oase van rust voor de vele wandelaars en fietsers die pauzeren bij het passeren over de wandel en fietspaden die er langs lopen.

Fort Uitermeer heeft alles in zich om verder door te groeien tot een landschappelijk icoon waar het grote publiek zich steeds weer bewust kan worden van het belang van een harmonieuze balans tussen welvaart, natuur en leefbaarheid en waar men het resultaat van deze balans ook intensief kan beleven. Het Fort als baken van onverzettelijkheid bij de verdediging van welvaart, natuur en milieu moet van ons allemaal zijn en daarom door velen worden gedragen.